

Asia: VN/3920/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen laadun edellytyksistä (1 §)

Suomen Proviisoriyhdistys pitää kannatettavana, että sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksen laadun edellytyksiä pyritään edistämään.

Laadukas täydennyskoulutus edellyttää suunnitelmallisuutta. Vaikka täydennyskoulutuksen lähtökohtana on työnantajan tarpeisiin vastaavan osaamisen ja ammattitaidon hankkiminen, koulutustarpeiden arvioinnissa on tärkeää huomioida sekä yksilölliset että ammattiryhmien tarpeet, kuunnella henkilöstöä ja osallistaa heidät täydennyskoulutuksia koskevaan suunnitteluun ja tavoitteiden asetteluun. Tarpeiden tunnistaminen ja tavoitteiden asettaminen yhdessä lisäävät motivaatiota ja ovat siten myös mahdollisuus parantaa työn veto- ja pitovoimaa.

Asetus ja perustelumuistio ovat itsessään laadun edellytysten osalta yleisluontoisia ja jättävät tilaa harkinnalle. Koulutuksen laadun merkitystä ei voi kuitenkaan liaksi korostaa. Farmasian alalla on tarjolla monipuolisesti erilaisia täydennyskoulutusmahdollisuuksia ja osaamisen kehittäminen on proviisoreille tärkeää. Esimerkiksi apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumisopinnot tarjoavat proviisoreille syvempää osaamista kliiniseen farmasiaan ja potilas- ja lääkitysturvallisuuden arviointiin ja kehittämiseen, työkaluja johtamiseen ja moniammatilliseen toimintaan esimerkiksi terveydenhuollon johto- ja kehittämistehtäviin sekä tukea työyhteisön prosessien ja palveluiden kehittämiseen esimerkiksi osastofarmasiassa. Onkin tärkeää, että erikoistumisopinnot voidaan tapauskohtaisesti katsoa osaksi täydennyskoulutusta.

2. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen määrästä (2 §)

Riittävästi on suhteellinen käsite, mutta se mahdollistaa yksilöllisen arvioinnin. Henkilöstölle tulee kuitenkin tasapuolisesti taata tosiasialliset mahdollisuudet osallistua yhdessä tarpeelliseksi arvioituun oman alan täydennyskoulutukseen.

3. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen arvioinnista ja seurannasta (3 §)

Periaatetasolla täydennyskoulutuksen arviointi ja seuranta ovat erittäin kannatettavia. Arvioinnin ja seurannan tulisi kuitenkin olla helposti toteutettavaa niin, ettei niistä aiheutuisi lisää työkuormaa jo nyt ylikuormittuneella sosiaali- ja terveydenhuollon alalla.

Seurannan ja arvioinnin tulisikin olla riittävän yksinkertaista, ja ne tulisi toteuttaa kansallisesti yhtenevillä määrällisillä ja laadullisilla kriteereillä. Yhteneväiset kriteerit mahdollistaisivat tarvittaessa kansallisen seurannan ja vertailun myös ammattiryhmittäin alueiden sisällä ja välillä.

Toisaalta arviointia tulisi tehdä myös suhteessa täydennyskoulutussuunnitelmaan ja arvioida täydennyskoulutussuunnitelman toteutumista sekä täydennyskoulutusten vaikutuksia yhdessä henkilöstön kanssa.

4. Lausunnonantajan näkemykset asetuksen voimaantulosta (4 §)

Asetuksen tullessa voimaan 1.1.2024 toimeenpanon valmisteluun jäävä aika on todella lyhyt.

5. Onko asetuksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia asetuksella voidaan arvioida olevan?

Arvioinnin ja seurannan tuoma lisätyö voi kuormittaa esihenkilötasolla ja siten heikentää työssä viihtyvyyttä ja edelleen työn veto- ja pitovoimaa.

6. Muita yleisiä huomioita ehdotuksesta?

Täydennyskoulutusten suunnitelmallisuus, laadun edellyttäminen sekä seuranta ja arviointi ovat periaatetasolla kannatettavia. Huolta aiheuttaa kuitenkin seurannasta ja arvioinnista aiheutuvan työmäärän lisääntyminen tilanteessa, jossa kärsitään työvoimapulasta ja resurssit ovat ennestään tiukilla.

Toisaalta tarpeellisen ja riittävän täydennyskoulutuksen tarjoaminen on keskeinen veto- ja pitovoimatekijä ja keino edistää työssä viihtyvyyttä.

Suomen Proviisoriyhdistys ry

Huttu Martta
Suomen Proviisoriyhdistys ry